

Лекція №2

Тема: Прийоми керування рульовим колесом

План

1. Прийоми керування рульовим колесом
2. Способи керування
3. Техніка обертання рульового колеса

1. Прийоми керування рульовим колесом

Залежно від швидкості руху автомобіля, радіуса повороту і стану дорожнього покриття використовують різні прийоми повороту рульового колеса і перестановки рук. Розрізняють **коригуюче**, **компенсаторне** і **основне керування** рульовим колесом.

Коригуюче керування рульовим колесом здійснюється при незначних відхиленнях автомобіля від заданої траєкторії. Його виконують повертанням рульового колеса на невеликий кут без зміни вихідного положення рук (рис. 1).

Рис.1. Положення рук на рульовому колесі при коригуючому керуванні

Компенсаторне керування рульовим колесом застосовують для уникнення заносів автомобіля, тобто здійснюють стабілізацію при втраті поперечної стійкості.

Основним керуванням рульовим колесом змінюють траєкторію руху автомобіля перед початком руху і при поворотах.

2. Способи керування

Компенсаторне й основне керування здійснюють двома способами - **силовим** і **швидкісним**. Вибір способу керування залежить від швидкості автомобіля, радіуса повороту і величини заносу. Швидкість повороту рульового колеса повинна бути співвіднесена зі швидкістю руху автомобіля. При повороті

рульове колесо слід тягнути вниз (вліво, вправо), а не штовхати вгору. Схрещування рук при повороті керма може призвести до втрати керування автомобілем. Під час повороту рульового колеса обидві пропусають між пальцями і залежно від кута повороту змінюють положення рук.

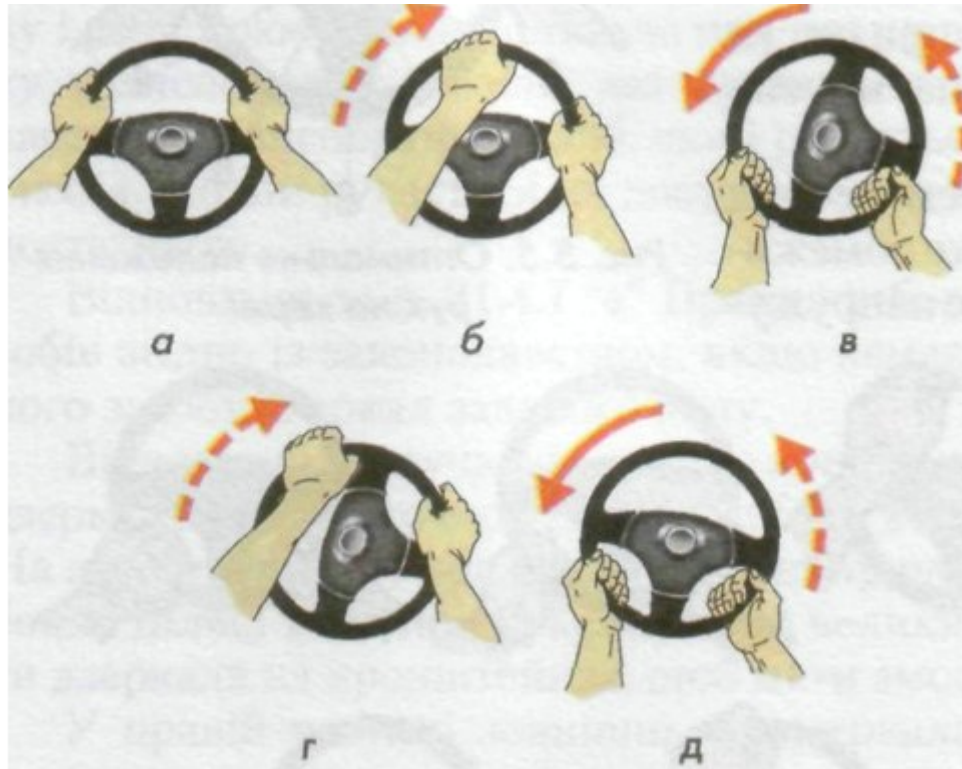

Рис.2. Порядок виконання лівого повороту

Силовий спосіб керування автомобілем застосовується перед початком руху, на сипких ґрунтах, розбитих дорогах з вибоїнами. При повороті силовим способом рульове колесо ніби передається з руки в руку. Порядок виконання лівого повороту показано на рис. 2. Перед початком повороту ліва рука ковзає вгору по ободу в положення цифр "11-12" (рис. 2, б), а права рука залишається на місці й утримує рульове колесо. Ліва рука повертає його вліво, тягнучи вниз, а права - ковзає вниз (рис. 2, в). Положення 2, г і 2, д є повторенням циклу повороту силовим способом. Щоб вирівняти автомобіль після повороту, слід пропустити рульове колесо крізь пальці в зворотному напрямку, але при цьому не допускати мимовільного обертання рульового колеса.

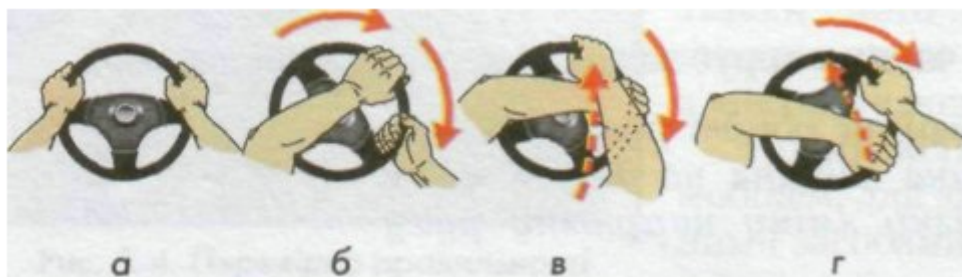

Рис.3. Порядок виконання правого повороту швидкісним способом

У разі необхідності повороту керма на кут більше 180° рекомендується застосовувати швидкісний спосіб повороту рульового колеса з перехресним перехватом схрещенням рук. Послідовність **швидкісного повороту рульового колеса** під час правого повороту показано на рис. 3.

Із вихідного положення рульове колесо повертають обома руками. Права рука на рівні цифри "5" (рис. 3, б) відпускає рульове колесо і швидко переноситься на рівень цифри "12" (рис. 3, в). При цьому захват правою рукою ні в якому разі не повинен супроводжуватися ударом по рульовому колесу. При відпрацюванні цього способу керування швидкість руху кисті правої руки повинна узгоджуватися зі швидкістю повороту рульового колеса, а повне охоплення повинно бути завершене між цифрами "1" і "2". Права рука на повну силу включається в процес обертання рульового колеса, а ліва переноситься до цифри "12" (рис. 3, г).

3. Техніка обертання рульового колеса одною рукою

Швидкісний спосіб повороту необхідно також вміти виконувати однією рукою, бо в якийсь момент одна рука на рульовому колесі може не бути. Порядок виконання правого повороту показано на рис. 4.

Вихідне положення для виконання повороту праворуч однією рукою є таким самим, як для керування двома руками. Опираючись лівою рукою в обід рульового колеса, розпочинають поворот праворуч. Коли рульове колесо буде повернуто майже на 180° і рука не зможе далі його повертати (рис. 4, б), треба випрямити пальці, збільшити натискання на обід рульового колеса і повернути кисть руки (рис. 4, в). Утримуючи пальці випрямленими й опираючись долонею в обід рульового колеса, далі повертають його (рис. 4, г) до майже вихідного положення. В цьому положенні послаблюють натискання долоні на обід рульового колеса, охоплюють обід пальцями і повертають його до вихідного положення. У разі необхідності можна здійснити ще один поворот рульового колеса.

Поворот рульового колеса назад виконують так само тільки в зворотному напрямку. Поворот рульового колеса ліворуч однією рукою здійснюють правою рукою.

***Рис.4. Поворот рульового колеса
праворуч однією рукою***